

Elementi i kriteriji vrednovanja u nastavi tjelesne i zdravstvene kulture

Vrednovanje učenika se primjenjuje sukladno Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi

Članak 2.

Definicije pojmova

(1) Vrednovanje je sustavno prikupljanje podataka u procesu učenja i postignutoj razini ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda, kompetencijama, znanjima, vještinama, sposobnostima, samostalnosti i odgovornosti prema radu, u skladu s unaprijed definiranim i prihvaćenim metodama i elementima. Vrednovanje obuhvaća tri pristupa vrednovanju: vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje, vrednovanje naučenog. Vrednovanje za učenje služi unapređivanju i planiranju budućega učenja i poučavanja. Vrednovanje kao učenje podrazumijeva aktivno uključivanje učenika u proces vrednovanja te razvoj učeničkoga autonomnog i samoreguliranog pristupa učenju. Vrednovanje naučenog je ocjenjivanje razine postignuća učenika. Vrednovanje za učenje i vrednovanje kao učenje ne rezultiraju ocjenom, nego kvalitativnom povratnom informacijom.

(2) Praćenje je sustavno uočavanje i bilježenje zapažanja o postignutoj razini ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda u svrhu poticanja učenja i provjere postignute razine ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda i očekivanja definiranih nacionalnim, predmetnim i međupredmetnim kurikuluma, nastavnim programima te strukovnim i školskim kurikulumima. Uključuje sva tri pristupa vrednovanju: vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje i vrednovanje naučenog.

(3) Provjeravanje je procjena postignute razine ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda, kompetencija i očekivanja u nastavnome predmetu ili području i drugim oblicima rada u školi tijekom školske godine.

(4) Ocjenjivanje je pridavanje brojčane ili opisne vrijednosti rezultatima praćenja i provjeravanja učenikovog rada.

Članak 3.

Metode i elementi vrednovanja

(1) Metode i elementi vrednovanja postignute razine ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda, kompetencija i očekivanja proizlaze iz nacionalnoga, predmetnih i međupredmetnih kurikuluma, nastavnih programa, strukovnih kurikuluma, školskoga kurikuluma te Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi i pravila ponašanja učenika koje donosi škola.

(2) Postignuća učenika pri izradi uratka, praktičnoga rada, pokusa, izvođenja laboratorijske i druge vježbe, nastupa (umjetničke: glazbene, plesne i likovne škole), vrednuju se različitim metodama u skladu s predmetnim kurikulumima.

Članak 4.

Aktivnosti u procesu vrednovanja razvoja učenikovih kompetencija i ponašanja provode učitelji/nastavnici, razrednici i stručni suradnici transparentno, javno i kontinuirano, poštujući učenikovu osobnost i dajući svakome učeniku jednaku priliku.

Članak 5.

Vrednovanje postignute razine ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda, kompetencija učenika s teškoćama

(1) Kod učenika s teškoćama treba vrednovati njegov odnos prema radu i postavljenim zadacima te odgojnim vrijednostima.

(2) Metode, načine i postupke vrednovanja učenika s teškoćama, koji savladavaju individualne programe i posebne kurikulume uključujući i vladanje, učitelji/nastavnici trebaju primjeriti teškoći i osobnosti učenika.

(3) Vrednovanje valja usmjeriti na poticanje učenika na aktivno sudjelovanje u nastavi i izvannastavnim aktivnostima, razvijati njegovo samopouzdanje i osjećaj napredovanja kako bi kvalitetno iskoristio očuvane sposobnosti i razvio nove.

(4) Metode, načini i postupci trebaju biti u skladu s preporukama stručnoga tima za pojedino područje, primjereni stupnju i vrsti teškoće te jasni svim sudionicima u procesu vrednovanja.

(5) Razinu razvijenosti kompetencija učenika treba provjeravati oblikom u kojemu mu njegova teškoća najmanje smeta i u kojemu se najbolje može izraziti. Pogreške nastale zbog teškoće moraju se ispraviti, ali ne smiju utjecati na cjelokupno vrednovanje rada, tj. na ocjenu. Ocjenu treba popratiti opisno.

Vrednovanje u predmetu Tjelesna i zdravstvena kultura

- Učenici će se vrednovati na način koji će nam ukazati na ostvarenost postavljenih ishoda, u kurikulumu Tjelesna i zdravstvena kultura za određeni razred. Prati se, vrednuje učenikov uspjeh u ostvarenju ishoda. Brojčano vrednovanje naučenog rezultira ocjenom, koja je postavljena prema kriterijima za ono što će se ocjenjivati. Kriteriji su sastavljeni prema postavljenim ishodima. Ocjena mora biti realni odraz stečenih vještina i znanja učenika.
- Zbog toga da bi učenikova ocjena bila objektivna treba biti zasnovana na planskom, sustavnom, svestranom, i objektivnom praćenju i provjeravanju. Da bi se umanjilo subjektivno ocjenjivanje, učitelj treba pri ocjenjivanju uzeti u obzir sve čimbenike koji su utjecali na proces vrednovanja rada učenika.
- U TZK primjenjuju se tri načina ocjenjivanja: brojčano, opisno i kombinirano.
- Brojčano ocjenjivanje- kojim se uspjeh izražava brojčanom ocjenom od 1 do 5.
- Opisno ocjenjivanje- kojim se uspjeh izražava putem pismene ocjene.
- Kombinirano ocjenjivanje- kojim se izražava uspjeh uz pomoć brojčane i opisne ocjene.

Vrednovanje može biti:

Komponente koje se prate su naučene vještine, postignuća i odnos prema radu.

1. Vrednovanje kroz rubrike za učenje i kao učenje.
2. Opisno bilježenje
3. Brojčano bilježenje/ ocjena
4. Kombinirao brojčano i opisno bilježenje

Uvjeti rada

- Preporuka za rad u uvjetima povezanim s bolesti COVID-19 je da se Tjelesna i zdravstvena kultura provodi što više na otvorenom, svlačionice se koriste što kraće i uz nošenje maski, obavezno pranje ruku i održavanje higijene tijela i prostora, uz pridržavanje socijalne distance između svih sudionika nastave. Uporaba rekvizita je dopuštena ako su zadovoljene epidemiološke mjere i uz stalnu dezinfekciju nakon korištenja.

Elementi ocjenjivanja

- MOTORIČKA ZNANJA
- MOTORIČKA POSTIGNUĆA
- AKTIVNOST UČENIKA I ODGOJNI UČINCI RADA

MOTORIČKA ZNANJA

ZNANJA koje se odnose na Motorička znanja provjeravaju se kontinuirano tijekom čitave školske godine kroz rubrike za učenje i kao učenje.

Ocjenjivanje motoričkog znanja je najuputnije obaviti pomoću razrađenih standardiziranih kriterija za njihovu procjenu.

- **odličan** – učenik tehnički pravilno i u dobroj dinamici izvodi strukturu kretanja
- **vrlo dobar** - učenik pravilno izvodi strukturu kretanja ali postoje odstupanja od traženog kriterija (male pogreške).
- **dobar** - učenik izvodi strukturu kretanja tako da pojedine dijelove kretanja ne izvodi pravilno, bitno odstupa od traženog motoričkog kretanja (bitne - velike pogreške).
- **dovoljan** - Učenik s jako velikim poteškoćama izvodi strukturu kretanja, a tehnička izvedba mu je površna, nesigurna, te mu je potrebna pomoć u izvedbi. Primjena znanja teško izvediva. Učenik nema dovoljno strpljenja, zadovoljava se djelomičnim rezultatima, kod poteškoća odustaje od daljnjeg nastojanja u radu, zaostaje za drugima.
- **nedovoljan** - Učenik je pasivan, niti na poticaj se ne uključuje u rad. Učenik odbija izvršiti zadatak.

MOTORIČKA POSTIGNUĆA

Postignuća se vrednuju kroz praćenje, poboljšanje učenikovih rezultata tijekom nastavnog procesa i rada. Ti rezultati se očituju kroz trud, vježbanje i sam rad učenika. Postignuća se odnose na poboljšanje postignutih rezultata kroz motoričkih sposobnosti (npr: trčanje na 20, 50/60m, trčanje na 300m, 600m, 800m, skok u vis, skok u dalj, preskakanje vijače, različite vježbe repetitivne snage).

Početni kriterij su unaprijed zadani normativi zbog motivacije učenika za postizanjem što boljih rezultata. Učenici imaju uvid u rekorde pojedinih disciplina (web škole, oglasna ploča) i pokazuju veliko zanimanje za obaranjem istih.

Motoričke i funkcionalne sposobnosti provjeravaju se na početku, tijekom i na kraju školske godine. Na početku školske godine ustanovi se razina tih sposobnosti, kako bi se odredili načini i metode za njihovo poboljšanje. Početni kriterij su unaprijed zadani normativi zbog motivacije učenika za postizanjem što boljih rezultata i osobni rezultati prijašnjih godina. Učenici imaju uvid u rekorde pojedinih disciplina (web škole, oglasna ploča) i pokazuju veliko zanimanje za obaranjem istih.

Tijekom nastavne godine provjerava se motorička sposobnost kod koje su učenici pokazali najslabije rezultate na početnom provjeravanju. I na kraju školske godine kada treba ustanoviti je li se i u kojoj su se mjeri promijenile te sposobnosti pod utjecajem tjelesnog vježbanja. Vrednuje se postignuti rezultat, tj. osobni napredak. Rezultati se izražavaju kao u slučaju postignuća.

Ocjena 5	Učenik/ca ima odlične motoričke (funkcionalne) sposobnosti u početnom provjeravanju. U radu učenika se vidi napredak.
Ocjena 4	Učenik/ca ima vrlo dobre motoričke (funkcionalne) sposobnosti i tijekom praćenja vidi se napredak ali ne na očekivanim razinama u odnosu mogućnostima učenika.
Ocjena 3	Učenik/ca ima dobre motoričke (funkcionalne) sposobnosti i tijekom praćenja vidi se vrlo mali napredak ali ne na očekivanim razinama u odnosu na mogućnosti učenika.
Ocjena 2	Učenik/ca ima ispod prosječne motoričke (funkcionalne) sposobnosti i tijekom praćenja ne vidi se napredak koji je učenik mogao postići te radi na poticaj učitelja.

AKTIVNOST UČENIKA I ODGOJNI UČINCI RADA

i ostale objektivne komponente (nošenje opreme, briga za zdravlje, higijenske i radne navike, pomaganje i marljivost na satu, odnos prema drugim učenicima i učitelju, teorijska znanja, odlazak na školska natjecanja, i dr.)

Oprema:

Učenici ove školske godine, zbog epidemioloških mjera koje su na snazi, ne moraju donositi opremu posebno za sat TZK-a već u sportskoj opremi mogu doći u školu.

Sportsku opremu čine:

majica kratkih rukava bilo koje boje

gornji dio trenirke (po želji)

donji dio trenirke, tajice ili kratke hlače bilo koje boje.

tenisice (ako se sat izvodi na vanjskim terenima) smiju biti i one u kojima se je došlo u školu.

U slučaju izvođenja sata u dvorani učenik mora imati rezervne čiste tenisice.

- **ODLIČAN (5)** - radi redovito, ispunjava sve gore navedene zahtjeve
- **VRLO DOBAR (4)** – jednom ne nošenje opreme, ispunjava većinu gore navedenih zahtjeva
- **DOBAR (3)** – dva puta ne nošenje opreme , neprimjerenog ponašanja i neaktivan na satu
- **DOVOLJAN (2)** tri puta ne nošenje opreme , neprimjerenog ponašanja , nepoštivanje autoriteta i ne ispunjava većinu gore postavljenih zadataka

- NEDOVOLJAN (1) - redovito ne radi i odbija bilo kakvu poslušnos

KRITERIJI U ONLINE NASTAVI

VREDNOVANJE RADA U AKTIVNOSTIMA U **predmetu Tjelesna i zdravstvena kultura** TIJEKOM NASTAVE NA DALJINU U VIRTUALNIM UČIONICAMA
ISHOD ovakvog vrednovanja: učenik uočava, razlikuje i izvodi svoje obaveze u datim uvjetima učenja i poučavanja u virtualnim učionicama za predmet TZK.

Ovakav oblik vrednovanje je sastavljen prema aktivnostima koje su postavljene prema usvajanju postavljenih ishoda u postojećem kurikulumu za predmet Tjelesna i zdravstvenu kulturu.

Vrednovanje se radi prema aktivnostima koje se obave prema uputama koje su postavljene u virtualnu učionicu.

Rb.	Sudjelovanje u aktivnosti	Obrazloženje ocjene	Ocjena
1	90%-100%	Učenik ispunjava svoje obaveze prema postavljenim aktivnostima na vrijeme i u zadanom roku.	odličan
2	70%-80%	Učenik ispunjava svoje obaveze prema postavljenim aktivnostima ali nisu na vrijeme već na produženi rok	vrlo dobar
3	50%-60%	Učenik ne ispunjava svoje obaveze prema postavljenim aktivnostima. Radi na poticaj i produženi rok obavljanja zadataka.	dobar
4	30%-40%	Učenik ne ispunjava svoje obaveze prema postavljenim zadacima i aktivnostima. Radi na poticaj i pomoć učitelja.	dovoljan
5	0%-32%	Učenici koji se nisu javili na upozorenja i na poticaj učitelja prema njima i obavijestima razrednika.	negativna ocjena

ODNOS PREMA RADU

0 - neostvorena aktivnost	Učenik ne obavlja aktivnosti. Učenik pronalazi izgovore, radi na stalni poticaj. Nije motiviran u radu. Tijekom rad stalno je prisutna kontrola i poticaj.
1 - Djelomično ostvorena aktivnost	Učenik izvršava svoje aktivnosti ali ne prema postavljenim uvjetima i vremensko periodu za obaviti aktivnost. Ponekad nadoknađuje aktivnost. Njegova motivacija ovisi i o aktivnosti.

2 – u potpunosti odrađuje aktivnost	Učenik na vrijeme obavlja svoje aktivnosti. Prati upute i na vrijeme obavlja postavljene aktivnosti . Iznimno se trudi u radu.
--	--

KOMUNIKACIJA

0 - ne ostvareno komunikacija	Učenik ne odgovara na poruke od učitelja ili odgovara samo nakon poticaja ili upozorenja. Učenik ne ukazuje na problem koji se možda pojavio.
1 - djelomično ostvareno komunikacija	Učenik odgovara na poruke učitelja ali sa zakašnjenjem ili na poticaj. Sa zakašnjenjem učenik ukazuje na eventualno nastali problem s aktivnošću.
2 - u potpunosti ostvareno komunikacija	Učenik prati upute i odgovara na poruke na postavljene od strane učitelja. Obavještava učitelja o nastalom problemu kako bi se odmah moglo ukloniti.

PRAĆENJE NASTAVE I UKLJUČIVANJE U AKTINOSTI

0 - neostvareno praćenje obavijesti	Učenik ne odgovara na obavijesti koje su postavljene za predmet TZK. Ne postavlja znak „sviđa mi se“ kako bi ostavi trag da je pročitao i shvatio upute.
1 – djelomično ostvareno praćenje obavijesti	Učenik povremeno prati i ostavlja trag sa oznakom“ sviđa mi se“ povremeno odgovara na poruke učitelja ali sa zakašnjenjem.
2 – u potpunosti ostvareno praćenje obavijesti	Učenik redovito prati upute i odgovara na poruke sa znakom „ sviđa mi se“na postavljene upute i obavijesti odmah reagira.

Samovrednovanje učenika

Učenici u samovrednovanju, sami sebe prate prema postavljenim kriterijima i procjenjuju svoja znanja kroz rubrike koje dobiju u obliku tablica od učitelje. Objašnjeno je što trebaju raditi, kako pratiti svoj rad te zapisati u dobiven rubrike.

Učenici se trebaju odgovorno ponašati prema listama koje su zaprimili. Te liste također mogu i roditelji pratiti i sudjelovati u učenju motoričkih znanja tijekom cijele godine. Tamo je opisano što učenik treba znati i koji su kriteriji za naučeno odnosno za koju ocjenu su savladali svoja motorička znanja.

Učenici su dužni sačuvati podijeljene tablice, rubrike koje prate njihov rad, rezultate praćenja postignuća do kraja školske godine.